

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 22 november 2013 inzake Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet op de Jeugdzorg (33 619, nr. 7).

De voorzitter van de commissie,
Neppéus

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

Inhoudsopgave

I.	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	blz. 2
II.	Reactie van de Staatssecretaris	7

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie wensen een aantal opmerkingen te maken bij het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet op de Jeugdzorg.

Genoemde leden willen weten of nieuwe en/of zelfstandige beroepsbeoefenaren niet worden benadeeld doordat het aan beroepsverenigingen is om te bepalen of er ruimte is binnen het kwaliteitsregister voor beroepsbeoefenaren die niet bij hun vereniging aangesloten zijn. Weliswaar is lidmaatschap van een beroepsvereniging geen vereiste voor opname in het kwaliteitsregister, echter dat voorkomt nog niet dat beroepsverenigingen ten aanzien van nieuwe en/of zelfstandige beroepsbeoefenaren eerder geneigd zijn te bepalen dat er geen ruimte is binnen het kwaliteitsregister. (blz. 24)

Op grond van het tuchtrecht kunnen geregistreerde professionals in de jeugdzorg tuchtmaatregelen opgelegd krijgen. In dit wetsvoorstel is gekozen om enkel doorhaling van disfunctionerende beroepsbeoefenaars openbaar te maken. De Staatssecretaris stelt dat hij hiermee invulling geeft aan de motie Van der Burg c.s. over het openbaar maken van tuchtmaatregelen die met algemene stemmen aangenomen is. Genoemde leden hebben juist in die desbetreffende motie gepleit om conform de gekozen uitwerking in de individuele gezondheidszorg en het bijbehorende BIG-register alle tuchtmaatregelen, behalve de waarschuwing, niet geanonimiseerd openbaar te maken. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat uniformiteit in wetten belangrijk is en willen daarom van de Staatssecretaris weten waarom enkel doorhaling openbaar wordt gemaakt en of hij bereid is het ontwerpbesluit aan te passen conform de motie Van der Burg c.s. en conform de uitwerking in de individuele gezondheidszorg en het bijbehorende BIG-register. (blz. 25)

De leden van de VVD-fractie vragen wat de overwegingen zijn om zorgaanbieders en bureaus jeugdzorg vijf jaar en drie maanden te geven om medewerkers die (nog) niet aan de registratienormen voldoen zich te laten kwalificeren voor registratie? Is 2 tot 3 jaar niet voldoende? (blz. 26)

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg ten aanzien van de professionalisering jeugdzorg. Genoemde leden hebben in de afgelopen jaren gehamerd op de professionalisering van jeugdhulpverleners. Zij zijn tevreden over de voortvarende wijze waarop de professionalisering wordt opgepakt. Er zijn echter nog vragen naar aanleiding van het voorliggende ontwerpbesluit.

Het kwaliteitskader jeugd

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de ontwikkeling van het kwaliteitsregister jeugd de verantwoordelijkheid wordt van beroepsverenigingen en dat de overheid de ontwikkelingen op afstand gaat volgen. Welke noodzakelijk randvoorwaarden gaat de overheid stellen?

Genoemde leden hechten veel waarde aan het principe van één gezin- één plan- één coördinerende hulpverlener. Hoe gaat de Staatssecretaris dit principe verwerken in het professionaliseringstraject voorafgaand aan het nieuwe jeugdzorgstelsel? Welke bij- en nascholing gaan jeugdhulpverleners in de aanloop naar 1 januari 2015 krijgen? Wie is hier verantwoordelijk voor?

De leden van de PvdA-fractie ontvangen signalen dat huidige mbo-functies straks door hbo-geschoolden uitgevoerd moeten gaan worden. Wat gebeurt er als op basis van dit professionaliseringstraject bepaalde mbo-functies uitgevoerd dienen te worden door hbo-geschoolden? Mogen de huidige mbo-geschoolden in die functies hun werk nog voortzetten? Genoemde leden zouden het een gemiste kans vinden als de expertise en de ervaring van huidige hulpverleners terzijde worden geschoven en niet worden ingezet in het nieuwe jeugdzorgstelsel. Hoe gaat de Staatssecretaris de expertise en ervaring van mbo-geschoolde hulpverleners behouden? Welke gevolgen voorziet de Staatssecretaris?

De posities van de verschillende betrokken partijen

De leden van de PvdA-fractie lezen dat er een belangrijk aandachtspunt is voor de positie van jeugdhulpverleners die zich enerzijds aan beroepsethische normen moeten houden en anderzijds de opdrachten van de jeugdzorgorganisatie moeten opvolgen. Wat gaat de Staatssecretaris doen met dit aandachtspunt? Hoe moet de registerstichting straks omgaan met dit aandachtspunt? Welke waarborgen heeft een jeugdhulpverlener die op basis van de beroepsethische normen een opdracht/werk moet weigeren? Welke stappen kan een jeugdhulpverlener zetten bij een ontslag vanwege werkweigering? Waar kan de jeugdhulpverlener terecht met vragen over de uitvoering van zijn/haar werk?

Genoemde leden willen graag duidelijkheid over de positie van hulpverleners die niet-geregistreerd zijn en werkzaamheden verrichten die niet passen binnen de norm van de verantwoorde werktoedeling. Wat gebeurt er in geval van een schending van een beroepsethische norm door deze werknemers?

Het nieuwe stelsel voor jeugdhulp (Jeugdwet)

Het nieuwe jeugdzorgstelsel vereist een transformatie. Zo dient de zorg voor jeugd dichtbij in de buurt van gezinnen opgezet te worden. Gezinnen moeten de gelegenheid krijgen om ondersteuning en hulp in te schakelen uit hun sociale netwerk, zodat ze de regie over hun eigen leven behouden. Een coördinerende en deskundige professional dient het gezin daarbij op weg te helpen en te ondersteunen. Deze transformatie vereist volgens de leden van de PvdA-fractie ook een andere manier van werken. De toekomstige jeugdhulpverleners moeten opgeleid, bij- of nageschoold worden om volgens het principe van één gezin- één plan- één coördinerende hulpverlener en familiegroepsplan te kunnen werken. Genoemde leden pleiten daarom ook in het nieuwe jeugdzorgstelsel voor een professionaliseringstraject in lijn met dit principe. Hoe gaat de Staatssecretaris dit principe, hulp dichtbij in wijkteams, werken met een familiegroepsplan implementeren in het professionaliseringstraject en in de opleidingen van toekomstige hulpverleners? Hoe gaat de Staatssecretaris ervoor zorgen dat toekomstige en huidige hulpverleners worden opgeleid teneinde te kunnen werken in het nieuwe jeugdzorgstelsel?

In het nieuwe jeugdzorgstelsel kunnen ook niet-geregistreerde solistische hulpverleners ingezet worden door het college van burgemeester en wethouders. De leden van de PvdA-fractie vragen waarom niet gekozen is voor de registratie van deze solistische hulpverleners. Daarmee krijgt de

norm van de verantwoorde werktoedeling ook een plaats bij solistische hulpverleners. Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet op de Jeugdzorg. Zij vinden het positief dat de Staatssecretaris bereid is stappen te zetten in de verdere professionalisering van de jeugdzorg. Zij stellen echter wel vraagtekens bij de rol van de Staatssecretaris hierin. Als zij kijken naar de decentralisatie jeugdzorg, dan wordt de bevoegdheid van jeugdzorghulpverleners om te beslissen welke zorg nodig is geschrapt. Gemeenten beslissen wel of er zorg nodig is en welke zorg dan wordt ingezet. Genoemde leden willen weten in hoeverre de Staatssecretaris staat voor de jeugdzorghulpverleners en de professionalisering van hun beroep als jeugdzorghulpverleners niet mogen bepalen welke zorg nodig is. Zij verlangen een uitgebreide toelichting op dit punt.

De leden van de SP-fractie willen weten hoe de Staatssecretaris de professionalisering van jeugdzorghulpverleners ziet in verhouding met de dreigende loondump- en gedwongen ontslagen in de jeugdzorg. In hoeverre kunnen zij spreken van professionalisering als straks duizenden jeugdzorghulpverleners ontslagen worden? Deze leden zijn benieuwd wat de Staatssecretaris nu precies wil bereiken, want enerzijds pleit de Staatssecretaris voor professionalisering in de jeugdzorg, anderzijds staat hij loondump- en gedwongen ontslagen toe. Hoewel de Staatssecretaris uitgesproken heeft dat hij loondump en gedwongen ontslagen onwenselijk vindt, neemt hij geen maatregelen om dit te voorkomen. Genoemde leden vragen wat we aan een kwaliteitsregister hebben zodra duizenden jeugdzorghulpverleners straks massaal ontslagen worden. Zij verlangen een uitgebreide toelichting op dit punt.

Voorts hebben de leden van de SP-fractie nog een enkele vragen over het uitvoeringsbesluit. De Staatssecretaris is voornemens om te regelen dat de stichting rekening houdt bij de toedeling van taken van kennis en vaardigheden op basis waarop de jeugdzorghulpverlener is ingeschreven. Genoemde leden vinden dit onduidelijk. Op welke taken wordt rekening gehouden en op welke wijze wordt dit bepaald? Voorts willen zij weten wie er toezicht houdt op het bestuur die zitting neemt in de registerstichting. Tevens willen zij weten welke maatregelen worden genomen, zodra eventuele misstanden of wanbeleid door het bestuur veroorzaakt wordt.

Vragen en opmerkingen van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het ontwerpbesluit tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet op de Jeugdzorg. Deze leden onderschrijven het belang van een verdere professionalisering van de beroepsbeoefenaren in de jeugdzorg. Zij hebben nog wel enkele vragen en opmerkingen bij het voorliggende voorstel.

Het belang van professionele beroepsbeoefening in de jeugdzorg

De leden van de D66-fractie constateren dat er twee beroepsgroepen gekozen zijn voor professionalisering, jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers. Er zijn echter zijn ook andere beroepsgroepen werkzaam in de jeugdzorg, zoals verpleegkundigen, activiteitenbegeleider of creatief therapeuten. De nota van toelichting wijst ook op de mogelijkheid voor andere beroepsgroepen om aan te sluiten bij het professionaliseringsproces (pagina 8). Kan de Staatssecretaris aangeven waarom er enkel

voor de twee eerdergenoemde beroepsgroepen gekozen is en waarom andere belangrijke beroepsgroepen buiten beschouwing zijn gebleven?

De norm van verantwoorde werktoedeling

De leden van de D66-fractie constateren uit de nota van toelichting dat alle werkzaamheden van een jeugdzorginstelling in het beginsel de verantwoordelijkheid zijn van de geregistreerde jeugdzorg professional. Deze leden zijn echter van mening dat werkzaamheden zoals agenda beheer en andere secretariële taken niet behoren tot de verantwoordelijkheid van de professional. Deze leden zien graag dat de Staatssecretaris een meer afgebakend profiel van werkzaamheden voor de jeugdzorg de professional vaststelt. Gezien de verantwoordelijkheid van professional in het proces, dient deze enkel de verantwoordelijkheid te dragen voor de daadwerkelijke taken die in zijn of haar gebied vallen. Deze leden begrijpen dat een nauwe definitie van taken moeilijk te realiseren is, maar daarom ook waarom taken die overduidelijk niet tot het takenpakket behoren niet zijn uitgezonderd van de norm.

De leden van de D66-fractie constateren dat er geen specifieke wettelijke normen voor afwijkingsgronden voor de verplichting om alle taken te laten verrichten door de professional nodig zijn. Deze leden zijn van mening dat bepaalde taken alleen door de geregistreerde jeugdzorgprofessional gedaan kunnen en mogen worden. Zij zijn daarbij van mening dat deze taken vastgelegd moeten worden, zodat professionele uitvoering van deze taken gewaarborgd is. Graag ontvangen deze leden de reactie van de Staatssecretaris hierop.

Vormgeving van het kwaliteitsregister jeugd

De leden van de D66-fractie zijn van mening dat de onafhankelijkheid van het bestuur van de registerstichting zeer belangrijk is. De beroepsverenigingen NIP, NVO, NVMW zijn betrokken bij de vorming van het bestuur van de registerstichting. Deze beroepsverenigingen dragen mogelijke leden voor en benoemen uiteindelijk de leden. Graag vernemen genoemde leden van de Staatssecretaris hoe de onafhankelijkheid van het bestuur gewaarborgd zal worden en wanneer er volgens de Staatssecretaris sprake is van onverenigbare functies. Aan welke of aan wat voor type functies moet dan gedacht worden?

Registratie

De leden van de D66-fractie lezen in het voorliggende stuk dat de organisaties die betrokken zijn bij het kwaliteitsregister ook de registratienormen (mede)bepalen. Kan de Staatssecretaris aangeven of dit tevens betekent dat het nieuw kwaliteitsregister is afgestemd op de registers van beroepsverenigingen? Dit zou een zo efficiënt mogelijke overdracht van gegevens kunnen bevorderen.

De leden van de D66-fractie constateren dat er de mogelijkheid bestaat om als mbo-opgeleide een EVC-kwalificatie te behalen die toegang geeft tot het kwaliteitsregister. Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel EVC-aanbieders er in Nederland zijn en of er financiële regelingen vanuit het rijk voor deze aanbieders zijn?

Erkenningsvoorwaarden voor het kwaliteitsregister jeugd

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris inzichtelijk te maken aan welke erkenningsvoorwaarden de registerstichting dient te voldoen en op welke gronden de Staatssecretaris de erkenning eventueel kan intrekken. Kan de Staatssecretaris aangeven welke gevolgen dit heeft voor de kwaliteit van hulpverlening in instellingen?

Verwijdering uit het kwaliteitsregister jeugd

De leden van de D66-fractie zijn van mening dat de onafhankelijkheid van het tuchtcollege uiterst belangrijk is voor goede controle op normoverschrijding. Deze leden horen graag van de staatssecretaris hoe wat de samenstelling van het college zal zijn en hoe de leden van het tuchtcollege worden gekozen. Vaardigen beroepsverenigingen deelnemers aan de kamers van het tuchtcollege af? Op welke manier wordt er eventuele belangenverstremming geborgd?

De leden van de D66-fractie constateren dat de registerstichting bij verzoeken informatie inwint bij de registratiecommissies van bijvoorbeeld de NIP, NVO en de NVMW. Deze leden vragen zich op welke manier de registerstichting nog meer informatie in gaat winnen over de professional? Kan de Staatssecretaris daarnaast aangeven hoe de privacy van medewerkers in het register gewaarborgd is? Wordt er een privacytoets uitgevoerd op het nieuwe kwaliteitsregister en een eventuele overheveling van gegevens?

De positie van de overige werknemers

De leden van de D66-fractie constateren dat bij huidige medewerkers op mbo-niveau die taken verrichten in het primaire proces, de instelling aannemelijk moet maken dat er geen verschil is kwaliteit van zorgverlening. Kan de staatssecretaris deze leden informeren over het aantal medewerkers in deze positie? Kan de Staatssecretaris daarbij tevens aangeven wat de verhouding hbo- versus mbo-werknemers op dit moment in de instellingen is?

De leden van de D66-fractie vragen wie verantwoordelijk is voor de kosten van de opleiding voor medewerkers op mbo-niveau die de kans krijgen om zich te kwalificeren voor het kwaliteitsregister door een Erkenning van Verworven Competenties (EVC-traject) te behalen. Kan de Staatssecretaris aangeven wie de scholingskosten voor de werknemer betaalt? Deze leden lezen in de toelichting dat dit tot de nieuwe cao-onderhandelingen uit maatwerk zou moeten komen. Daarnaast lezen deze leden in de nota naar aanleiding van het verslag dat er een termijn van vijf jaar en drie maanden gegund wordt aan medewerkers die alsnog niet de benodigde registratie verkrijgen. Kan de Staatssecretaris aangeven waarom voor deze termijn is gekozen?

De leden van de D66-fractie zijn van mening dat het voor de cliënt van groot belang is dat de weg naar het tuchtrecht en het klachtrecht laagdrempelig is. Deze leden verzoeken daarom de staatssecretaris om te zorgen dat het voor cliënten helder is wanneer ze welke procedure kunnen gebruiken.

Toezicht en handhaving

De leden van de D66-fractie constateren dat er een kwaliteitskader opgesteld zal worden om de handhaving van de norm van verantwoordelijk werktoedeling te optimaliseren. Kan de Staatssecretaris in hoofdlijnen aangeven wat de invulling van het kwaliteitskader zal zijn? Worden hier normen in opgenomen waar zowel instellingen en professionals zich aan dienen te houden? Is het aannemelijk dat er een normverhouding van geregistreerde medewerkers ten opzichte van niet-geregistreerde medewerkers wordt vastgesteld om de kwaliteit in instellingen te waarborgen? Krijgen de verhoudingen omtrent verantwoordelijkheid tussen professionals hierin vorm? Graag ontvangen deze leden het kwaliteitskader wanneer deze beschikbaar is.

De verhouding tot en de gevolgen voor het klachtrecht

De leden van de D66-fractie lezen dat de mogelijkheid bestaat om zowel een procedure in te stellen via de klachtregeling als bij het tuchtcollege. Wanneer de situatie zich voordoet dat een cliënt of derde een procedure via de klachtregeling instelt tegen een niet-geregistreerde medewerker in een instelling, bij welke persoon of instelling ligt dan de verantwoordelijkheid? Vanuit de norm van verantwoordelijk werktoedeling bekeken ligt deze bij de geregistreerde medewerker, maar vanuit de klachtprocedure gezien ligt deze bij de beklagde medewerker. Kan de Staatssecretaris aangeven of er op dit punt in de toekomst moeilijkheden te verwachten zijn? Wat kunnen eventuele gevolgen hiervan zijn?

Administratieve lasten en nalevingskosten

De leden van de D66-fractie lezen dat de administratieve lasten met € 185.000 op jaarbasis en de nalevingskosten met circa € 2 miljoen op jaarbasis zullen toenemen. Gezien de zorgen van deze leden omtrent de verhouding van de norm van verantwoorde werktoedeling vragen zij de Staatssecretaris of het aannemelijk is dat de administratieve kosten significant hoger zullen uitvallen. Hierbij valt te denken aan het continu administreren van de verdeling niet-geregistreerde medewerkers en onder welke geregistreerde medewerker zij technisch gezien zullen vallen.

II. Reactie van de Staatssecretaris